

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนหนองหัวช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 และศึกษา การพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก โรงเรียนหนองหัวช้างให้ได้รับการรับรอง มาตรฐานจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนหนองหัวช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

ตอนที่ 2 การพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก โรงเรียนหนองหัวช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนหนองหัวช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหนองหัวช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เป็นกระบวนการดำเนินกิจกรรม ที่โรงเรียนหนองหัวช้างจัดทำขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมว่าการดำเนินการจัดการศึกษาของ โรงเรียนนั้นเชื่อถือได้ว่าผลผลิตทางการศึกษาจะมีประสิทธิภาพตามจุดประสงค์ที่ต้องการ ของสังคม โดยในการศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียน หนองหัวช้างได้ศึกษาถึงการดำเนินการจัดตั้งกลไกการประกันคุณภาพขึ้น กลไกที่สำคัญคือ บุคลากรในโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้มีบทบาท หน้าที่และความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพ

สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหนองหัวช้าง ได้กำหนดกลไกของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็น 4 ระยะคือ

ระยะที่ 1 การศึกษาและการเตรียมการ พัฒนาการรับรู้ เป็นขั้นตอนของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษา ร่วมกับคณะครู เพื่อพัฒนาความรู้ สร้างแบบประเมินและดัชนี สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานของการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ระยะที่ 2 การวางแผน จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ การกำหนดควิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายที่ชัดเจน รวมทั้งปฏิทินการปฏิบัติงาน มีการกำหนดผู้รับผิดชอบที่สามารถ ดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ

ระยะที่ 3 การพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย การจัดระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานและการมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนในทักษะต่าง ๆ

ระยะที่ 4 การตรวจสอบและทบทวน การนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา

โดยสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนหนองหัวช้าง ได้มุ่งเน้นกระบวนการ 3 กระบวนการ ดังนี้

1. กระบวนการการควบคุมคุณภาพการศึกษา การควบคุมคุณภาพการศึกษา เป็นการจัดให้มีระบบและกลไกในแต่ละองค์ประกอบของคุณภาพ เพื่อกำกับการดำเนินงานของโรงเรียนหนองหัวช้างให้ได้ผลตามบ่งชี้ของคุณภาพ วัตถุประสงค์ ภารกิจหลักและกระบวนการบริหาร
2. กระบวนการการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบคุณภาพภายใน เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานประกันคุณภาพ และเพื่อให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคในการหาทางปรับปรุงแก้ไข การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การศึกษาวิเคราะห์จะใช้รายงานการศึกษาตนเอง (Self Study Report) ของโรงเรียนหนองหัวช้างพร้อมทั้งหลักฐานเอกสารต่าง ๆ ประกอบเข้าด้วยกัน
3. กระบวนการการประเมินคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการต่อเนื่อง จากการตรวจสอบคุณภาพ แต่ทั้งนี้จะเน้นการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของโรงเรียนและหน่วยงานกับดัชนีบ่งชี้คุณภาพในทุกองค์ประกอบของคุณภาพว่า การดำเนินงานไปตามเกณฑ์และมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดมากน้อยเพียงใด โดยจัดเป็นระดับของการบรรลุเป้าหมาย

การศึกษาข้อมูลสภาพการพัฒนาคณาการศึกษิตตามมาตรฐานการศึกษิต ภายหลังกการประเมินภายนอก รอบที่ 2 ของโรงเรียนหนองหัวช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษิตกาฬสินธุ์ เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินสภาพก่อนการพัฒนาคณาการศึกษิต โรงเรียนหนองหัวช้าง โดยใช้แบบประเมินสภาพก่อนการพัฒนาคณาการศึกษิต ที่ผู้วิจัยใช้ สอบถามครูทุกคน คณะกรรมการสถานศึกษิตขั้นพื้นฐานและผู้ให้ข้อมูล แล้วนำข้อมูลมา วิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ยและแปลผล ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 การประเมินสภาพก่อนการพัฒนาคณาการศึกษิตโรงเรียนหนองหัวช้าง

รายการ	สภาพก่อนดำเนินงาน		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. การมีส่วนร่วมของบุคลากรของโรงเรียน ในการพัฒนาคณาการศึกษิต	2.21	0.43	พอใช้
2. การมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาคณาการศึกษิต	2.14	0.36	พอใช้
3. การนำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพัฒนาคณา การศึกษิตของโรงเรียน ไปใช้ในการพัฒนาคณา การศึกษิต	1.93	0.27	พอใช้
4. คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคณาการศึกษิตมี ส่วนร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1.93	0.47	พอใช้
5. ระบบสารสนเทศเป็นปัจจุบันสอดคล้องกับภารกิจ ในการพัฒนาคณาการศึกษิต	2.00	0.00	พอใช้
6. การบริการด้านข้อมูล สารสนเทศมีความสะดวกและ รวดเร็ว	1.93	0.27	พอใช้
7. การจัดระบบข้อมูล สารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการวาง แผนการพัฒนาคณาการศึกษิต	2.00	0.55	พอใช้
8. กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ที่ชัดเจนใน การพัฒนาคณาการศึกษิต	2.14	0.36	พอใช้

รายการ	สภาพก่อนดำเนินงาน		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
10. กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนด	2.00	0.55	พอใช้
11. การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1.71	0.61	พอใช้
12. จัดให้มีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1.71	0.61	พอใช้
13. ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน คำนวณผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความถนัดตามมาตรฐานการเรียนรู้	2.07	0.47	พอใช้
14. นักเรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปความคิดอย่างเป็นระบบและมีความคิดแบบองค์รวม	1.64	0.50	พอใช้
15. นักเรียนมีทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดไตร่ตรอง	1.71	0.61	พอใช้
16. นักเรียนมีทักษะในการคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ	1.79	0.58	พอใช้
17. นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว	1.86	0.66	พอใช้
18. นักเรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สนุกกับการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	1.86	0.66	พอใช้
19. นักเรียนสามารถใช้ห้องสมุด ใช้แหล่งเรียนรู้และสื่อต่าง ๆ ทั้งภายในและนอกสถานศึกษา	1.93	0.47	พอใช้
20. การนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล	1.86	0.66	พอใช้
21. การเขียนรายงาน แสดงหลักฐาน ข้อมูลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน	2.14	0.36	พอใช้
22. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและทบทวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม	1.79	0.70	พอใช้

รายการ	สภาพก่อนดำเนินงาน		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
23. พัฒนาเครื่องมือระบบการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.14	0.53	พอใช้
24. นำผลการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษามาเป็นข้อมูลพื้นฐานแล้วนำข้อมูลย้อนกลับไปพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1.86	0.77	พอใช้
25. การกำกับ ติดตาม ควบคุม ดูแลการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1.93	0.73	พอใช้
ภาพรวม	1.93	0.37	พอใช้

จากตารางที่ 13 สภาพก่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนหนองหัวช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยพิจารณาจากรายการประเมิน จำนวน 25 รายการ พบว่าสภาพก่อนการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พิจารณาเป็นรายข้อโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้และโดยภาพรวมอยู่ระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.93)

ดังนั้น สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหนองหัวช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ผู้วิจัยได้พิจารณาในช่วงก่อนดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยพิจารณาตามกรอบ คือ

1. การศึกษาและการเตรียมการ
2. การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. การนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปใช้
4. การตรวจสอบและทบทวน

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ก่อนดำเนินงาน

1. การศึกษาและการเตรียมการ ครูไม่ได้ศึกษาแนวคิด รูปแบบ วิธีการประกันคุณภาพการศึกษา จึงไม่มีความรู้ความเข้าใจตระหนักในคุณค่าและความสำคัญ ถือว่าเป็นกระบวนการภาระงานเพิ่มเติมจากงานประจำที่มีอยู่เดิม

2. การวางแผนงานประกันคุณภาพการศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำและพิจารณาและยังไม่ได้เผยแพร่สร้างความเข้าใจ ความตระหนัก ความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงาน

3. การนำแผนงานประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ โรงเรียนไม่ได้ทบทวนสร้างความเข้าใจร่วมกันและพัฒนาบุคลากรก่อนนำไปใช้

4. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โรงเรียนยังไม่ได้ดำเนินการ ดังนั้น สภาพการประกันคุณภาพศึกษาก่อนดำเนินงานนั้น อยู่ในระดับพอใช้ในทุกระยะที่ได้ดำเนินงาน

ตอนที่ 2 การพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก โรงเรียนหนองหัวช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยสรุปผลการดำเนินการเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปการดำเนิน โดยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นวางแผน (Plan) แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1.1.1 ผลการศึกษา Best Practice โรงเรียนขนาดเล็กที่ผ่านการรับรอง

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ดำเนินการศึกษา Best Practice โรงเรียนขนาดเล็กที่ผ่านการรับรอง คือ โรงเรียนคำโพนคำม่วงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ในระหว่างวันที่ 1-8 ธันวาคม 2552 โดยในวันที่ 1 ธันวาคม 2552 เป็นประชุมระดมพลังสร้างสรรค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่คณะครู โดยผู้วิจัย และในวันที่ 3 ธันวาคม 2552 เป็นการศึกษาดูงานโรงเรียน และในวันที่ 8 ธันวาคม 2552 เป็นการสรุป ตรวจสอบและทบทวนข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ และสังเกต พร้อมทั้งสำรวจ ได้ผลสรุปดังนี้

1) การศึกษาและการเตรียมการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเตรียมการก่อนเข้าศึกษาใน Best Practice โรงเรียนขนาดเล็กที่ผ่านการรับรองเพื่อพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนหนองหัวช้าง ดังนี้

1.1) จัดหาหนังสือ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาของชาติ แล้วร่วมกัน ศึกษา

1.2) ผู้วิจัยและคณะผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูล สภาพ การดำเนินการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนหนองหัวช้าง เพื่อใช้เป็น ข้อมูลในการศึกษาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กที่ผ่านการรับรอง โดยมุ่งเน้นมาตรฐานที่ต้องพัฒนา คือมาตรฐานที่อยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 3 มาตรฐาน ซึ่งประกอบด้วย ด้านผู้เรียนมีจำนวน 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 4 (ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มี วิจารณ์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์) และมาตรฐานที่ 6 (ผู้เรียน มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง) ด้าน ครูผู้สอนมี 1 มาตรฐาน คือมาตรฐานที่ 9 (ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่าง มีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ) หากจุดเด่น จุดด้อย อุปสรรค และโอกาส ของ มาตรฐานดังกล่าว เพื่อนำเป็นข้อมูลพื้นฐาน

2) การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยศึกษา Best Practice โรงเรียนขนาดเล็กที่ผ่านการรับรอง คือโรงเรียนคำโพนคำม่วงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต1 ในเรื่อง ข้อมูลพื้นฐานการศึกษา การจัดทำมาตรฐานคุณภาพ การศึกษา การจัดทำธรรมนูญโรงเรียน การจัดทำแผนปฏิบัติการ การจัดทำมาตรฐาน การปฏิบัติงานรายบุคคล ซึ่งโรงเรียนที่ดำเนินการให้ผู้ร่วมวิจัยเข้าศึกษา มีแนวทางการพัฒนา คุณภาพการศึกษา ดังนี้

2.1) โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะทำงานการจัดทำแนวทาง การประกันคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน เป็นประธาน คณะทำงาน ครูวิชาการ เป็นเลขานุการและกรรมการ ครูคนอื่น ๆ ร่วมเป็นคณะทำงานทั้งหมด โดยมีกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานของโรงเรียนเป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน

2.2) โรงเรียนมีการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อสร้าง ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดยุทธศาสตร์หลักเพื่อพัฒนาระบบการประกัน การกำหนดตัวชี้วัดที่สำคัญ กำหนดเป้าหมายและโครงการ รวมทั้งผู้รับผิดชอบ เพื่อสนอง ยุทธศาสตร์หลัก

2.3) โรงเรียนจัดทำแนวทางดำเนินการประกันคุณภาพของ โรงเรียน สาระสำคัญของเอกสารประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด กำหนด

ผู้รับผิดชอบ และรายละเอียด กำหนดเป้าหมาย และโครงการหรือกิจกรรมสำคัญ และ การตรวจติดตามและประเมินผล

3) การนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปใช้ โดยโรงเรียน Best Practice โรงเรียนขนาดเล็กที่ผ่านการรับรอง คือ โรงเรียนคำโพนคำม่วงวิทยา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ดังนี้

3.1) โรงเรียนมีการสร้างความเข้าใจกับครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน เกี่ยวกับแผนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ การศึกษา โดยมีการประชุมทุกภาคเรียน ในเดือนแรกของการเปิดภาคเรียน โดยมีการ ตรวจสอบ และดำเนินการประเมินความเข้าใจของครู ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างสม่ำเสมอ

3.2) โรงเรียนมีการส่งเสริมการพัฒนานุเคราะห์ อำนวยความสะดวก การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้ครูทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง ที่ได้รับมอบหมายและแนว ปฏิบัติมีคำสั่งแต่งตั้งทุกครั้ง และทุกคนมีบทบาทที่ต้องรับผิดชอบ

4) การตรวจสอบและทบทวน เมื่อผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ศึกษา Best Practice โรงเรียนขนาดเล็กที่ผ่านการรับรอง คือ โรงเรียนคำโพนคำม่วงวิทยา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 แล้วนำมาประชุมระดมพลังสมอง สร้างสรรค์ กำกับ ติดตาม ว่าได้เป็นไปตามแผนหรือไม่ ผู้ร่วมวิจัยมีข้อแลกเปลี่ยนใดบ้าง

ผลการดำเนินการศึกษา Best Practice โรงเรียนขนาดเล็กที่ผ่านการรับรอง คือ โรงเรียนคำโพนคำม่วงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ได้ดังนี้ ในภาพรวมของการประกันคุณภาพการศึกษา

มีกลยุทธ์ในการพัฒนาเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านกระบวนการ ทำให้ครูทุกคนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษา มีขั้นตอนการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วม คือ การวางแผนการปฏิบัติงาน การดำเนินการตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการนำผลการประเมินมาปรับปรุง โดยทำให้การจัดองค์กรแบบมีระบบ มีการส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ

การศึกษา Best Practice ที่เน้นเฉพาะมาตรฐานที่ควรพัฒนา

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์

โรงเรียนมีการดำเนินการ โดยเน้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนรู้จักการคิด แยกแยะ สรุปความได้ มีกิจกรรมตามแผนงาน โครงการที่มุ่งเน้นส่งเสริมอย่างหลากหลาย เช่น โครงการอ่านข่าวยามเช้า โครงการรักการอ่าน โครงการสรุปการเรียนรู้ประจำวัน และชมรมที่หลากหลาย ทั้งนี้มีผลงานที่เป็นเชิงประจักษ์ คือ การให้นักเรียนได้สรุปเรื่องที่ตนเองอ่าน พร้อมทั้งประโยชน์ที่ได้ โดยเป็นสมุดบันทึก รักการอ่าน และให้เป็นการสะสมคะแนนของนักเรียนแต่ละรายบุคคล ในทุกระดับชั้น รวมทั้งมีการจัดนิทรรศการแสดงผลงานนักเรียนในรูปแบบต่าง ที่เน้นในเรื่องความคิดสร้างสรรค์ โดยเป็นการบูรณาการในแต่ละกลุ่มรายวิชา รวมทั้งการให้ผู้เรียนทำโครงการ ซึ่งถือว่าการมุ่งเน้นกระบวนการคิดอย่างชัดเจน รวมทั้งการประเมินผลการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ทั้งการสังเกต สัมภาษณ์ ทดสอบ แข่งขัน เป็นต้น

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนมีการดำเนินการ จัดมุมการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นเรียน สร้างบรรยากาศ และจัดรูปแบบ ได้น่าสนใจ มีแบบบันทึกการใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีโครงการส่งเสริมหลากหลาย เช่น โครงการรักการอ่าน โครงการภูมิปัญญาท้องถิ่น ชมรมห้องสมุด มีการเข้าร่วมประกวดโครงการรักการอ่าน และจัดห้องสมุดที่มีหนังสือที่หลากหลาย และน่าสนใจ

มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียน ได้มีการพัฒนาตนเองในเรื่องการจัดการเรียนการสอน โดยมีการวางแผนปฏิบัติการ การดำเนินการตามแผน การตรวจสอบประเมินผลและการนำผลการประเมินมาปรับปรุง มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ไขปัญหา และการตัดสินใจ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสิ่งที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพทางด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา มีการประเมินผลการเรียนรู้ที่

หลากหลายมีการจัดกิจกรรมผู้เรียนมีความรักสถานศึกษาของตน และมีความกระตือรือร้นในการไปเรียน ดังข้อมูล

“...โรงเรียนมีความสมบูรณ์ มีการใช้กระบวนการกิจกรรม มีสื่ออุปกรณ์ และการวัดผลประเมินผลการเรียน มีการนำผลมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เหมาะสมที่พวกเราไปเยี่ยมชมดูงานมา...”

(ராஹ் கேசு கோபரம், 2552 : สัมภาษณ์)

“...กิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูสอนนำมาเขียนและนำไปใช้สอนเหมาะสม กระบวนการดี มีการประเมินที่หลากหลาย เด็กนักเรียนเรียนแล้วมีความสุข...”

(நீறுபுல தாபரரஹர், 2552 : สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนถึงเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก แต่ถือ ได้ว่ามีการพัฒนาที่ดีเยี่ยม โรงเรียนหนึ่งสมควรเป็นนำมาเป็นแบบอย่างที่ดี..”

(ผู้แทนผู้ปกครอง, 2552 : สัมภาษณ์)

“...มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม อย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายเอาใจใส่ รวมทั้งมีโครงการที่หลากหลาย ส่งเสริมครูและผู้เรียนอย่างแท้จริง...”

(ทรงเดช โรจนกร, 2552 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนมีผลงานที่หลากหลาย น่าชื่นชม พร้อมทั้งครูมีการสอนที่หลากหลาย รู้สึกว่า โรงเรียนเล็ก ๆ แต่สมบูรณ์แบบ...”

(ผู้แทนองค์กรชุมชน, 2552 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการศึกษาคึกษา Best Practice โรงเรียนขนาดเล็กที่ผ่านการรับรอง ทำให้ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้เห็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยนำสิ่งที่ได้เข้าไปสังเกต สอบถาม สัมภาษณ์ มาปรับให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาต่อไป

1.1.2 ศึกษา และเตรียมการ ประชุมวางแผน

การดำเนินการพัฒนา เกี่ยวกับการการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา หลังการประเมินภายนอก รอบที่ 2 ของโรงเรียนหนองหัวช้าง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาจากการสัมภาษณ์สอบถามผู้ร่วมวิจัยและการประชุม สรุปรงาน ข้อมูลที่รวบรวมได้โดยยึดหลักสามเส้า (Triangulation) ซึ่งดำเนินการพัฒนา ดังนี้

1) การศึกษาและเตรียมการ โดยใช้เทคนิคการระดมพลังสร้างสรรค์ ดำเนินตามกิจกรรมต่อไปนี้

1.1) การประชุมระดมพลังสร้างสรรค์เสริมความรู้ ศักยภาพและเตรียมการมีเป้าหมายเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ การยอมรับ และการตระหนักในคุณค่า ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาของ โรงเรียน และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียน กำหนดบทบาทหน้าที่ การสร้างทีมงาน การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานในวันที่ 9 ธันวาคม 2552 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

สร้างความรู้ในการประชุมการระดมพลังสร้างสรรค์ มีขอบข่ายสาระที่ ควรรู้ 1) ความจำเป็นและความสำคัญในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา 2) ขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา 3) ข้อเสนอแนะ แนวทางในการแก้ไขปัญหาทางงานประกันคุณภาพการศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา โดยมุ่งเน้น จำนวน 3 มาตรฐาน ซึ่งประกอบด้วย ด้านผู้เรียนมีจำนวน 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 4 (ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์) และมาตรฐานที่ 6 (ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง) ด้านครูผู้สอนมี 1 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 9 (ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ) วิธีการให้ความรู้ ผู้วิจัยได้เชิญวิทยากรผู้มีความรู้และความสามารถและ ประสบการณ์ คือ นายโชคชัย ฆารสะอาด ผู้อำนวยการโรงเรียนมิตรภาพที่ 32 นายชัยชนะ ทองจรัส ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมราชบุรีสงเคราะห์และนางกุสุมา ถินอภัย ศึกษาพิเศษที่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้

ผลการดำเนินการประชุมระดมพลังสร้างสรรค์การศึกษาและการเตรียมการ พบว่า ผู้ร่วมวิจัยได้รับความรู้จากวิทยากรและได้ศึกษาแนวคิด รูปแบบ วิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา จึงได้ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษามีความเข้าใจ ในการวางแผนงานประกันคุณภาพการศึกษา การจัดทำข้อมูลพื้นฐานและสารสนเทศทาง การศึกษา การจัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำธรรมนูญสถานศึกษา แบบมีส่วนร่วม การจัดทำแผนปฏิบัติการ การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน การจัดทำมาตรฐาน ปฏิบัติงานของฝ่ายและรายบุคคล ตลอดจนทั้งการนำแผนงานประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ การตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษาการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐาน และการเตรียม รับการประเมินภายนอก ดังข้อมูล

“...แต่ก่อนครูเรายังขาดความมั่นใจในการประกันคุณภาพการศึกษาว่าจะไม่สามารถทำเองได้ เลยเกิดความกังวลใจ ตอนนี้มี ความมั่นใจมากขึ้นว่าสามารถดำเนินการเองได้...”

(ทรงเดช โรจนกร. 2552 : สัมภาษณ์)

“...จากความรู้ที่ได้รับจากศึกษานิเทศก์วันนี้การประกันคุณภาพการศึกษาไม่ได้เป็นเรื่องยากสำหรับครูเรา แต่ต้องมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันที่สำคัญต้องให้บุคคลภายนอกมีส่วนร่วมรับรู้ด้วยคงเป็นเรื่องยาก...”

(นัฐพล ทาบรรหาร. 2552 : สัมภาษณ์)

“...ครูทุกคนยังมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น แต่ก่อนเคยเข้าร่วมประชุมกับ โรงเรียนอื่นแล้วมาดำเนินการเลย ครูส่วนมากจึงยังไม่เข้าใจ...”

(ร่ำไพ เดชโกพรม. 2552 : สัมภาษณ์)

“...บรรยากาศในการประชุมระดมพลังความคิดในการสร้างความรู้ในช่วงเช้าครูให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมเป็นอย่างดี ภาคบ่ายวิทยากรให้ฝึกทำกิจกรรมตามใบงานแล้วนำเสนอทุกคน ให้ความสนใจดีและมีความสุขสนุกสนานเฮฮาเมื่อออกไปเสนอแนวคิดของแต่ละคน ทุกคนสามารถสรุปแนวคิดได้ตรงประเด็นทุกกลุ่ม แสดงให้เห็นว่าทุกคนมีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของการประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น...”

(ครูทุกคน. 2552 : สังเกต)

“...ผู้ร่วมวิจัยแสดงความคิดเห็นและเสนอแนวความคิดเห็นที่จะทำให้งานประกันสำเร็จมากขึ้น แสดงว่าครูอาจารย์มีความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา...”

(ครูทุกคน. 2552 : สังเกต)

สรุปผลการดำเนินกิจกรรม การประชุมสร้างความรู้การศึกษาและการเตรียมการ บรรลุผลตามเป้าหมาย ผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษา และได้ข้อมูลแนวทางในการดำเนินการพัฒนาต่อไป

1.2) ประชุมปฏิบัติการวางแผนประกันคุณภาพการศึกษา

มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยมีส่วนร่วมในการจัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ธรรมนูญโรงเรียน แผนปฏิบัติการ มาตรฐานการปฏิบัติงานของฝ่ายและโครงการเพื่อพัฒนาตามมาตรฐานตัวชี้วัดที่ต้องปรับปรุงจำนวน 3 มาตรฐาน ซึ่งประกอบด้วย ด้านผู้เรียนมีจำนวน 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 4 (ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์

มีวิจารณ์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์) และมาตรฐานที่ 6 (ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง) ด้านครูผู้สอนมี 1 มาตรฐาน คือมาตรฐานที่ 9 (ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ประชุมปฏิบัติการวางแผนประกันคุณภาพการศึกษา ใช้เวลา 1 วัน วันที่ 9 ธันวาคม 2552 มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 14 คน ขอบข่ายเนื้อหาของการประชุม มีดังนี้ 1) ทบทวนขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน 2) การจัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษา 3) การจัดทำธรรมเนียมโรงเรียน 4) การจัดทำแผนปฏิบัติการ และ 5) การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของฝ่าย 6) โครงการเพื่อพัฒนาตามมาตรฐานตัวชี้วัดที่ต้องปรับปรุง รูปแบบของการปฏิบัติการ ได้ให้ผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมปรึกษาหารือและลงมือปฏิบัติตามกรอบงานที่ได้รับมอบหมายจากทางโรงเรียนแล้วนำมาหลอมรวม จัดทำเป็นเอกสารคุณภาพตามที่กำหนดไว้

ผลการประชุมปฏิบัติการวางแผนประกันคุณภาพการศึกษา พบว่าการประชุมปฏิบัติการที่นำมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา หลังการประชุมภายนอก รอบที่ 2 ของโรงเรียนหนองหัวช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีความพึงพอใจ มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างดี ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพของโรงเรียน ตลอดจนยังได้ตกลงกันร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนด้วยความสมัครใจ ดังข้อมูล

“...มีความเข้าใจว่าระบบประกันคุณภาพทางการศึกษา จะทำให้เกิดความนิยม ความศรัทธาจากผู้ปกครองและชุมชน การทำงานจะสำเร็จได้ต้องอาศัยความสามัคคีในหมู่คณะจะทำงานคนเดียวเหมือนเมื่อก่อนไม่ได้ จะต้องเปลี่ยนทัศนคติใหม่ต่อไปนี้จะต้องเอานักเรียนเป็นสำคัญ...”

(ทรงเดช โรจนกร. 2552 : สัมภาษณ์)

“...เมื่อผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีโอกาสได้ช่วยกันคิดช่วยกันทำ ก็ทำให้เข้าใจมาตรฐานการศึกษา แต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้แต่ละตัว ปกติตัวมาตรฐานบางตัวเราก็ทำอยู่แล้ว แต่ไม่ได้กำหนดเกณฑ์เอาไว้ก็เลยไม่รู้ว่าจะสำเร็จในระดับใด บางครั้งก็เอาแต่ความพึงพอใจของตัวเองเป็นหลัก คิดว่าตัวเองทำได้ดีที่สุดแล้ว...”

(นัฐพล ทาบรรหาร. 2552 : สัมภาษณ์)

“...กลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่เข้าร่วมประชุม แต่ละกลุ่มที่ได้รับมอบหมายหมายภาระงาน ไปจัดทำ โครงการที่จะช่วยกันพัฒนามาตรฐานที่ควรปรับปรุง ได้ร่วมด้วยช่วยกันวางแผน ดำเนินงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ และมีการยอมรับปรับปรุงแก้ไขเมื่อผู้เข้าร่วมประชุม เสนอแนะ แสดงให้เห็นว่าแต่ละกลุ่มมีการร่วมคิดทำยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นมากขึ้น มีการทำงานเป็นทีม...”

(ครูทุกคน. 2552 : สังเกต)

ผลการประชุมปฏิบัติการวางแผนประกันคุณภาพการศึกษา บรรลุเป้าหมาย คือ บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โครงการเพื่อ พัฒนาตามมาตรฐานตัวชี้วัดที่ต้องปรับปรุง ที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาหลังการประเมินภายนอก รอบที่ 2 ของโรงเรียนหนองหัวช้าง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ต่อไป

1.2 ชั้นปฏิบัติ (Act)

1.2.1 การประชุมชี้แจงการนำแผนประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ เป้าหมายเพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยเข้าใจบทบาทหน้าที่ปฏิบัติ นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับรู้ และเข้าใจมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ขอบข่ายเนื้อหาการประชุม คือ 1) การดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน 2) มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนประกอบด้วย มาตรฐานด้วยผู้เรียน (Output) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านปัจจัย (Input) และ 3) บทบาท หน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาของ โรงเรียนที่มีประธานกรรมการสถานศึกษาเป็น ประธานในการดำเนินการประชุมชี้แจงถึงการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนชี้แจงมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ผลการดำเนินการประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองดี การมีส่วนร่วมจะช่วยให้ พัฒนาโรงเรียนได้ดีขึ้น ผู้ปกครองมีความพึงพอใจที่โรงเรียนกำหนดมาตรฐานไว้สูง ต้องการ ให้โรงเรียนมีการสอนคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ได้พัฒนาเท่ากับโรงเรียนในเมือง และต้องการให้ โรงเรียนสอนนักเรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ไม่มั่วสุมยาเสพติดแล้วเรียนไม่จบ ดังข้อมูล

“...โรงเรียนมีมาตรฐานและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมชี้แนะก็คิดแล้ว อยากให้ โรงเรียนประชุมแบบนี้ทุกเดือน...”

(ทรงเดช โรจนกร. 2552 : สัมภาษณ์)

“...ให้โรงเรียนตั้งมาตรฐานไว้สูง ๆ ให้เท่ากับโรงเรียนในเมือง นักเรียนจึงจะไม่ไป
เข้าเรียนต่อในเมือง...”

(จำไพ เดชโกปรอม. 2552 : สัมภาษณ์)

“...อยากให้โรงเรียนมีคอมพิวเตอร์มาก ๆ และมีอินเทอร์เน็ตด้วย...”

(นัฐพล ทาบรรหาร. 2552 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการดำเนินกิจกรรม ผู้ร่วมวิจัย นักเรียนและผู้ปกครอง นักเรียนเข้าร่วม
ประชุมร้อยละ 90 ผู้เข้าร่วมประชุมเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและจะให้ความร่วมมือกับทาง
โรงเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมทางการศึกษา แต่โรงเรียนต้องปรับแผนงานบางส่วนให้
เหมาะสมและสอดคล้องกับการประกอบอาชีพผู้ปกครอง นักเรียนในท้องถิ่น

1.2.2 การมอบหมายหน้าที่ปฏิบัติ โดยมีเป้าหมาย เพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัย
รับผิดชอบภาระงานตามความถนัดความสนใจ และความสามารถของตนเอง การมอบหมาย
หน้าที่ปฏิบัติ หลังจากที่ผู้ร่วมวิจัยได้เข้าใจภาระงานและขั้นตอนการดำเนินงานประกัน
คุณภาพการศึกษาและกำหนดในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนจากการร่วมคิดร่วมทำทุกคนจน
ถือได้ว่างานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารและการจัดการศึกษาของ
โรงเรียน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนและบรรลุเป้าหมาย จำเป็นที่จะต้องกำหนด
ผู้ปฏิบัติงาน โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้เลือก
รับผิดชอบและปฏิบัติภาระงานตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของตนเอง และ
รวมกลุ่มงานที่จะมาร่วมกันทำงานเป็นทีมพัฒนางาน และ โรงเรียนก็แต่งตั้งกำหนดบทบาท
หน้าที่ตามภาระงานที่รับผิดชอบต่อไป

ผลการมอบหมายหน้าที่ปฏิบัติ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลทุกคน ได้
รับผิดชอบภาระงานตามความถนัดความสนใจทุกคน และมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่
สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามแผนปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติงานของหมวดฝ่ายและ
ของตนเอง

1.2.3 ประชุม กำกับ ติดตาม และประเมินผล มีเป้าหมายเพื่อให้บุคลากร
สามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนปฏิบัติการ และมีข้อมูลสารสนเทศผลการดำเนินงาน การประชุม
กำกับติดตามและประเมินผล ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้กำหนดแผนการกำกับติดตามและ
ประเมินผล ในระหว่างที่นำแผนประกันคุณภาพไปใช้ จะมีการประชุมร่วมกันเดือนละ 1 ครั้ง
และจัดนิเทศตามความต้องการจำเป็นของ ครูที่รับผิดชอบการดำเนินงานแต่ละมาตรฐานและ
มีการตรวจสอบประเมินผลระหว่างจัดกิจกรรม และเมื่อเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมนั้น ๆ

ผลการดำเนินการประชุม กำกับติดตาม พบว่า การนำแผนประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้พบอุปสรรคปัญหา คือ ด้านปัจจัย (Input) ครูผู้สอนไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงาน ต้องรอคำสั่งจากผู้บริหารเสมอ และไม่แสวงหาความรู้และข่าวสารข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอน ครูไม่ทำวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ชุมชนผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาและไม่รู้สึกเป็นเจ้าของสถานศึกษา งบประมาณล่าช้าไม่เป็นไปตามแผน ด้านกระบวนการ (Process) การทำงานเป็นทีมยังไม่ดีพอ ยังไม่มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษาและชุมชนเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาร่วมกัน ครูไม่จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ไม่มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง และด้านผลผลิต (Output) นักเรียนส่วนมากยังขาดวินัย ไม่มีความรับผิดชอบ ยังไม่มีจิตสำนึกที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้และพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่องและยังไม่เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทย ดังข้อมูล

“...ครูผู้สอนส่วนมากยังใช้วิธีการสอนแบบเดิม อ่านตามครู ทำตามที่ครูสอนหรือทำกิจกรรมตามที่ครูกำหนด ไม่มีสื่อการสอน นักเรียนไม่มีโอกาสได้เรียนรู้ด้วยตนเอง...”

(ครูทุกคน. 2552 : สังเกต)

“...ชุมชนและผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ไม่ค่อยร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นซ้ำยังทำลายสิ่งของโรงเรียน เช่น ป้ายประกาศ...”

(ராஹ் தேஹ், 2552 : சமஹத்)

“...นักเรียนบางคนไม่มีความรับผิดชอบขาดวินัยด้านการรักษาความสะอาด ครูผู้สอนส่วนมากยังใช้วิธีการสอนแบบเดิม อ่านให้นักเรียนจดตาม ไม่มีสื่อการสอน นักเรียนไม่มีโอกาสได้เรียนรู้ด้วยตนเอง...”

(ผู้แทนผู้ปกครอง. 2552 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนส่วนมากไม่ตั้งใจเรียน เมื่อมีเวลาว่างชอบเล่นมากกว่า ไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม...”

(ครูนำวุฒิ ทาบรรหาร. 2552 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการดำเนินกิจกรรม จากการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผล ทำให้ทราบอุปสรรคปัญหาในการดำเนินงาน และแก้ไขปัญหาก็ได้โดยการดำเนินงานไม่หยุดชะงักเกิดผลเสียหายและเป็นการให้ขวัญกำลังใจกับครูผู้ร่วมวิจัยมีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน ใหม่ ๆ ด้วยความมั่นใจ

1.2.4 ประชุมทบทวนการปฏิบัติงานและพัฒนาปรับปรุงมาตรฐาน เป้าหมายเพื่อให้ได้มาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานการปฏิบัติงานสอดคล้องกับสภาพ ปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น จัดประชุมระหว่างวันที่ 25 ธันวาคม 2552 รวมเวลา 1 วัน เนื้อหาสาระในการประชุม 1) ทบทวนผลการปฏิบัติงาน 2) ปรับปรุงเกณฑ์ มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน 3) ปรับปรุงมาตรฐานการปฏิบัติงานของฝ่าย การจัดประชุม ตามกรอบงานที่ได้รับผิดชอบ ระดมสมองเพื่อศึกษาอุปสรรคปัญหาในการดำเนินงานและ ร่วมกันปรับปรุงวิธีดำเนินงานปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับธรรมชาติ แวดล้อม ผลการประชุมทบทวนการปฏิบัติงานการปฏิบัติงานและพัฒนาปรับปรุงงาน มาตรฐาน พบว่า เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนไม่ได้ปรับเปลี่ยน ปรับปรุงเฉพาะ มาตรฐานการปฏิบัติงานของหมวดฝ่าย ปรับแผนปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานและปัญหา ดังข้อมูลต่อไปนี้

“...มาตรฐานผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มี วิจารณ์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ต้องให้นักเรียนมีสมุด บันทึกรที่เหมือนกัน และครูทุกคนต้องร่วมกันตรวจงานด้วยกัน ...”

(ร่ำไพ เศษโกปรอม. 2552 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนส่วนมากไม่ค่อยตั้งใจเรียน ไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม โรงเรียน ควรปรับปรุงให้บริการของห้องสมุด ควรเปลี่ยนเวลาปิด-เปิดใหม่ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภายในโรงเรียนให้ นักเรียนได้ศึกษานอกเหนือจากห้องสมุด...”

(นัฐพล ทาบรรหาร. 2552 : สัมภาษณ์)

“...งบประมาณในปีนี้อาจต่ำกว่ากำหนดเนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายของ รัฐบาลด้านการศึกษา เช่น โครงการเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ โครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ (SP-2) โรงเรียน ควรปรับแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับงบประมาณ...”

(ทรงเดช โรจนกร. 2552 : สัมภาษณ์)

“...การเก็บข้อมูลสารสนเทศยังไม่เป็นระบบและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนและมาตรฐานการปฏิบัติงาน ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศใหม่...”

(ผู้แทนผู้ปกครอง. 2552 : สัมภาษณ์)

ทั้งนี้ ในช่วงการดำเนินการปฏิบัติตามแผน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการ ประชุมวางแผนเป็นระยะ ในการปรับปรุงโครงการ กิจกรรม ระหว่างการดำเนินการ ดังนี้

1. ระดมพลังสร้างสรรค์ประชุมชี้แจงการนำแผนประกันคุณภาพการศึกษาที่ปรับปรุงแล้วไปใช้มีเป้าหมายเพื่อให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การประชุมชี้แจงการนำแผนประกันคุณภาพการศึกษาที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ มีการประชุมชี้แจง 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 สำหรับครูในโรงเรียน ในวันที่ 28 ธันวาคม 2552 ประชุมครั้งที่ 2 สำหรับนักเรียน ผู้ปกครอง ในวันที่ 29 ธันวาคม 2552 ในการประชุม ทั้ง 2 ครั้ง มีเนื้อหาสาระเหมือนกัน คือ 1) มาตรฐานการศึกษาที่ปรับปรุงใหม่ 2) มาตรฐานการปฏิบัติงานที่ปรับปรุงใหม่ 3) บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การดำเนินการประชุมผู้บริหาร โรงเรียนเป็นประธานในที่ประชุม การประชุมมีการชี้แจงถึงความจำเป็นในการปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนและปรับเปลี่ยนมาตรฐานการปฏิบัติงานของฝ่าย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองที่เกี่ยวข้อง

ผลการประชุมชี้แจง ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานการปฏิบัติงานและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียน ดังข้อมูล

“... มาตรฐานที่ปรับปรุงก็เหมาะสมแล้วเพราะมัน ไม่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนเราคงจะปฏิบัติได้ง่ายกว่าเดิม...”

(ทรงเดช โรจนกร. 2552 : สัมภาษณ์)

การจัดประชุม กำกับ ติดตาม และประเมินผล มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ร่วมวิจัย ปฏิบัติงานได้ตามแผนปฏิบัติการ และมีข้อสารสนเทศผลการดำเนินงาน ผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดแผนติดตามและประเมินผล ในระหว่างที่นำแผนประกันคุณภาพไปใช้ จะมีการประชุมร่วมกัน เดือนละ 1 ครั้ง และจัดนิเทศให้กับครูและฝ่ายเกี่ยวกับกับการวางแผนเก็บข้อมูลสารสนเทศ การสร้าง เครื่องมือประเมินผลตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานการปฏิบัติงาน และนิเทศ ความต้องการจำเป็นของครูที่รับผิดชอบการดำเนินงานแต่ละมาตรฐาน และมีการตรวจสอบ ประเมินผลระหว่างกิจกรรมและเมื่อเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมนั้น ๆ ผลการดำเนินการประชุม กำกับ ติดตาม และประเมินผล พบว่า การนำแผนประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้สามารถ ดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัย (Input) ครูผู้สอนได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การทำงาน ไม่ต้องรอคำสั่งการจากผู้บริหารทุกครั้ง และหมั่นแสวงหาความรู้และข่าวสารข้อมูล จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอน ครูมีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนา กระบวนการเรียนการสอน ชุมชน ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษา รู้สึกเป็นเจ้าของ

สถานศึกษา ด้านกระบวนการ (Process) มีการทำงานเป็นทีมร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษาและชุมชนเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาร่วมกัน ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และมีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง และด้านผลผลิต (Output) นักเรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้น มีจิตสำนึกที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม รู้จักตนเอง พึ่งตนเอง มีบุคลิกภาพที่ดี รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และยังเห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทย ดังข้อต่อไปนี้

“...เมื่อมีการนิเทศกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอจากผู้รับผิดชอบก็ทำให้ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนางานมากยิ่งขึ้น มีความมั่นใจตนเองมากขึ้น...”

(ทรงเดช โรจนกร. 2552 : สัมภาษณ์)

“...หลังประชุมมอบหมายงาน ผู้ที่ได้รับมอบหมายงานควรนำไปปฏิบัติทันที หากมีปัญหาให้นำเสนอผู้บริหารพิจารณาสั่งการ ไม่อยากให้ประชุมบ่อย เพราะทำให้เสียเวลา...”

(ราไพ เดชโกปรอม. 2552 : สัมภาษณ์)

“..นักเรียนเข้าร่วมโครงการที่มุ่งเน้นการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสรุป และเขียนได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา...”

(นัฐพล ทาบรรหาร. 2552 : สัมภาษณ์)

“...เมื่อมีการนิเทศกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอจากฝ่ายบริหารและหัวหน้างานหรือผู้รับผิดชอบก็ทำให้ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนางานมากยิ่งขึ้น มีความมั่นใจตนเองมากขึ้น...”

(ครูทุกคน. 2552 : สังเกต)

สรุปผลการดำเนินกิจกรรม การนิเทศกำกับติดตาม และประเมินผล บรรลุเป้าหมายด้วยดี บุคลากรสามารถปฏิบัติงานสำเร็จได้ตามแผน สามารถแก้ไขปัญหายุ่งยากได้ทันเวลา การปฏิบัติงานสามารถดำเนินการได้ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานจึงส่งผลให้การพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ทุกด้าน

การประชุมเพื่อกำกับ ติดตามและประเมินผลจากการไปทัศนศึกษาดูงาน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียน ได้ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกใหม่ ๆ โดยได้มีโอกาสได้เรียนรู้แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติระหว่างวันที่ 7 - 8 มกราคม 2553 ที่จังหวัดชลบุรี จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนใจในการศึกษา

ธรรมชาติทางทะเล แล้วสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยสามารถอธิบายความรู้สึกและความคิดด้วยการพูดเล่าเรื่อง เขียนอธิบายเป็นเรียงความ ตลอดจนวาดภาพเพื่อสื่อความรู้ ความคิดได้ ดังข้อมูล

“...นักเรียนได้ความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้มีโอกาสสัมผัสธรรมชาติจากแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน เป็นการส่งเสริมประสบการณ์ให้แก่นักเรียน เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้ในสิ่งแปลกใหม่ก็สามารถนำสิ่งดี ๆ มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้...”

(ทรงเดช โรจนกร. 2553 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนได้รู้จักแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ ที่แปลกใหม่ ได้รับประสบการณ์ตรงสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยการเล่าถ่ายทอดเรื่องราวที่ได้พบเห็นและอธิบายสิ่งดีที่ควรนำมาใช้ในชีวิตประจำวันและในสังคมที่เป็นอยู่ได้...”

(ผู้ปกครอง. 2553 : สัมภาษณ์)

การประชุมเพื่อกำกับ ติดตามและประเมินผลจากการเข้าค่ายลูกเสือ - ยุวกาชาด เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดกว้างไกล มีความคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างองค์ความรู้และกระบวนการทำงานให้เกิดความคล่องแคล่วและความชำนาญ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัวได้อย่างเป็นระบบ ตามศักยภาพของผู้เรียน ระหว่างวันที่ 14 - 15 มกราคม 2553 ณ ค่ายลูกเสือห้วยสีทัน อำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จากการสังเกตพบว่า นักเรียนรู้จักการวางแผนในการเตรียมตัว เช่น การเตรียมเสื้อผ้า ชุดแต่งกาย ที่นอน ผ้าห่ม ยารักษาโรคและสิ่งของที่จำเป็นส่วนตัว ที่จะใช้ในระยะเวลา 2 วัน 1 คืน มีความอดทนในการเดินทางไกล มีระเบียบวินัยและความพร้อมเพรียงกันในการเข้าฐานต่าง ๆ ในขณะที่อยู่ที่ค่ายลูกเสือ มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีจินตนาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงออกในการเล่นรอบกองไฟจากกิจกรรม เช่น จุดกองไฟโดยซูลู รำแห่พวงมาลัยและการแสดงละครของโรงเรียนต่าง ๆ นักเรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์และสติปัญญาเป็นแนวทางที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังข้อมูล

“...การเตรียมตัวเข้าค่ายพักแรม ของลูกเสือ - ยุวกาชาด ตามที่ครูได้ชี้แจงเกี่ยวกับ วัน เวลา สถานที่ ขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ และการเตรียมของใช้ส่วนตัวตลอดจน สิ่งจำเป็นในการเข้าค่าย”

(ทรงเดช โรจนกร. 2553 : สัมภาษณ์)

“...ในการเตรียมตัวเพื่อเข้าค่ายพักแรมของนักเรียน ผู้ปกครองเป็นเพียงผู้คอยอำนวยความสะดวกและตรวจสอบความพร้อมตามที่ครูแนะนำโดยดูจากเอกสารคู่มือในการเข้าค่าย”

(ผู้ปกครองนักเรียน. 2553 : สัมภาษณ์)

“...จากการสังเกตการณ์เดินทางไกล การเข้าฐานและการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน นักเรียนสามารถปฏิบัติด้วยความสนใจ สนุกสนานและปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละฐานผ่านทุกกิจกรรม รู้จักคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และมีน้ำใจช่วยเหลือคนอื่น”

(นัฐพล ทาบรรหาร. 2553 : สัมภาษณ์)

“...การเล่นกิจกรรมรอบกองไฟตั้งแต่เริ่มต้นกิจกรรม คือ ชูลู แห่พวงมาลัยเพื่อทำพิธีเปิด ตลอดจนการแสดงละครนักเรียนได้ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อใช้ในการเล่นละคร โดยคิดเรื่อง แต่งบทบาทการแสดงเองได้”

(รำไพ เดชโกปรอม. 2553 : สัมภาษณ์)

“... หลังจากเข้าค่ายพักแรมแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น เช่น รู้จักช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน ประกอบอาหาร มีระเบียบวินัยเพิ่มขึ้น ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ลุล่วงด้วยดี และรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง”

(ผู้ปกครองนักเรียน. 2553 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการดำเนินกิจกรรม การเข้าค่ายพักแรมบรรลุเป้าหมายด้วยดี โดยนักเรียนสามารถปฏิบัติงานสำเร็จได้ตามกำหนด รู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง รู้จักนำความรู้ที่ได้รับไปคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อดำเนินชีวิตและแก้ปัญหาได้จึงส่งผลให้การพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนด้านผู้เรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

สรุปผลโดยภาพรวม การดำเนินการจัดกิจกรรม บรรลุเป้าหมาย คือ ได้ปรับปรุงมาตรฐานการปฏิบัติงาน ปรับปรุงแผนปฏิบัติการ พร้อมทั้งจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้รับทราบและถือปฏิบัติ

1.3 ชั้นสังเกต (Observation) ในขั้นนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเกต นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพ ดังนี้

1.3.1 การสังเกต

1) สังเกตการศึกษาฐาน Best Practice โรงเรียนขนาดเล็กที่ผ่านการรับรอง ในภาพรวมของการประกันคุณภาพการศึกษา มีกลยุทธ์ในการพัฒนาเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มีขั้นตอนการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วม คือ

การวางแผนการปฏิบัติงาน การดำเนินการตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการนำผล การประเมินมาปรับปรุง โดยทำให้การจัดองค์กรแบบมีระบบ มีการส่งเสริมความสัมพันธ์กับ ชุมชนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ

การศึกษา Best Practice ที่เน้นเฉพาะมาตรฐานที่ควรพัฒนา

มาตรฐานที่ 4 โรงเรียนมีการดำเนินการ โดยเน้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนรู้จักการคิด แยกแยะ สรุปความได้ มีกิจกรรมตามแผนงานโครงการ ที่มุ่งเน้น ส่งเสริมอย่างหลากหลาย เช่น โครงการอ่านช่วยยามเช้า โครงการรักการอ่าน โครงการสรุป การเรียนประจำวัน และชมรมที่หลากหลาย ทั้งนี้มีผลงานที่เป็นเชิงประจักษ์ คือ การให้ นักเรียนได้สรุปเรื่องที่ตนเองอ่าน พร้อมทั้งประโยชน์ที่ได้ โดยเป็นสมุดบันทึก รักการอ่าน และให้เป็นภาระสะสมคะแนนของนักเรียนแต่ละรายบุคคล ในทุกระดับชั้น รวมทั้งมีการจัด นิทรรศการแสดงผลงานนักเรียนในรูปแบบต่าง ที่เน้นในเรื่องความคิดสร้างสรรค์ โดยเป็น การบูรณาการในแต่ละกลุ่มรายวิชา รวมทั้งการให้ผู้เรียนทำโครงการ ซึ่งถือว่าเป็นการมุ่งเน้น กระบวนการคิดอย่างชัดเจน รวมทั้งการประเมินผลการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ทั้งการสังเกต สัมภาษณ์ ทดสอบ แข่งขัน เป็นต้น

มาตรฐานที่ 6 โรงเรียนมีการดำเนินการ จัดมุมการเรียนรู้ในท ะดับชั้นเรียน สร้างบรรยากาศ และจัดรูปแบบได้น่าสนใจ มีแบบบันทึกการใช้แหล่ง การเรียนรู้ที่หลากหลาย มีโครงการส่งเสริมหลากหลาย เช่น โครงการรักการอ่าน โครงการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชมรมห้องสมุด มีการเข้าร่วมประกวด โครงการรักการอ่าน และจัด ห้องสมุดที่มีหนังสือที่หลากหลาย และน่าสนใจ

มาตรฐานที่ 9 โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียน ได้มีการพัฒนาตนเอง ในเรื่องการจัดการเรียนการสอน โดยมีการวางแผนปฏิบัติการ การดำเนินการตามแผนการตรวจสอบประเมินผลและการนำผลการประเมินมาปรับปรุง มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติและตอบสนอง ความต้องการของผู้เรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ไขปัญหา และการตัดสินใจ มีการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบ และสร้างองค์ความรู้ด้วย ตนเอง มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสิ่งที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัด การเรียนการสอน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพทางด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา มี

การประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการจัดกิจกรรมผู้เรียนมีความรักสถานศึกษาของตน และมีความกระตือรือร้นในการไปเรียน

2) สังเกตการณ์ประชุมระดมพลังสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพ พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความสนใจ ได้รับความรู้จากวิทยากรและได้ศึกษาแนวคิด รูปแบบวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา มีความเข้าใจในการวางแผนงานประกันคุณภาพการศึกษา การจัดทำข้อมูลพื้นฐานและสารสนเทศทางการศึกษา การจัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำธรรมนูญสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม การจัดทำแผนปฏิบัติการ การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน การจัดทำมาตรฐานปฏิบัติงานของฝ่ายและรายบุคคล ตลอดจนการนำแผนงานประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ การตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษาการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐาน และการเตรียมรับการประเมินภายนอก

3) การสังเกตการไปทัศนศึกษาดูงาน ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกใหม่ ๆ ได้เรียนรู้แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนใจในการศึกษาธรรมชาติทางทะเล แล้วสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยสามารถอธิบายความรู้สึกรู้สึกและความคิดด้วยการพูดเล่าเรื่อง เขียนอธิบายเป็นเรียงความ ตลอดจนวาดภาพเพื่อสื่อความรู้ ความคิดได้

4) การสังเกตการเข้าค่ายลูกเสือ – ยุวกาชาด เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดกว้างไกล มีความคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างองค์ความรู้ และกระบวนการทำงานให้เกิดความคล่องแคล่วและความชำนาญ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัวได้อย่างเป็นระบบตามศักยภาพของผู้เรียน จากการสังเกต พบว่า นักเรียนรู้จักการวางแผนในการเตรียมตัว เช่น การเตรียมเสื้อผ้า ชุดแต่งกาย ที่นอน ผ้าห่ม ยารักษาโรคและสิ่งของที่จำเป็นส่วนตัว มีความอดทนในการเดินทางไกล มีระเบียบวินัยและความพร้อมเพรียงกันในการเข้าฐานต่าง ๆ ในขณะที่อยู่ที่ค่ายลูกเสือ มีความสนุกเพลิดเพลิน มีจินตนาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงออกในการเล่นรอบกองไฟจากกิจกรรม เช่น จุดกองไฟโดยชูธู รำแห่พวงมาลัยและการแสดงละครของโรงเรียนต่าง ๆ นักเรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์และสติปัญญาเป็นแนวทางที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.3.2 การนิเทศ ผู้วิจัยดำเนินการสังเกต ตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพ รวมทั้งดำเนินการนิเทศการพัฒนาในการเตรียมรับการประเมินจากองค์กร

ภายนอก เพื่อแนะนำชี้แจงให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเข้าใจ โดยมีการเตรียมการ 3 ด้าน คือ การสร้างความเข้าใจกับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง การเตรียมการด้านบุคลากร และการเตรียมการด้านเอกสาร และได้จัดนิเทศในวันที่ 25 ธันวาคม 2552 ผู้ให้การนิเทศ คือ ผู้วิจัย และศึกษานิเทศก์ เนื้อหาสาระในการนิเทศคือ 1) การสร้างความเข้าใจให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 2) การเตรียมการด้านบุคลากร 3) การเตรียมการด้านเอกสารการจัดการนิเทศ ผู้นิเทศจะแนะนำการพัฒนาการเตรียมความพร้อมในการรับการประเมิน และสร้างความเข้าใจกับบุคลากรที่เข้ารับการนิเทศ ให้ผู้เข้ารับการนิเทศที่รับผิดชอบสำรวจและเตรียมเอกสาร สื่อและอุปกรณ์ เตรียมหลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน และผลการปฏิบัติงาน ผลการนิเทศการพัฒนาในการเตรียมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก พบว่า ผู้เข้ารับการนิเทศมีความเข้าใจเกิดความพร้อมในการรับการประเมินจากองค์กรภายนอก เกิดความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในการพัฒนา ผู้ร่วมวิจัยมีความชัดเจนในบทบาทหน้าที่มีความสามารถในการแสดงข้อมูลสารสนเทศ เอกสารในการนำเสนอ ดังข้อมูล

“...มาถึงวันนี้มีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองดีว่าต้องเตรียมอะไร นำเสนออะไร เมื่อเขามาตรวจหรือประเมิน ส่วนมากเอกสารข้อมูลสารสนเทศมีครบแล้วตามที่ได้รับการนิเทศในวันนี้...”

(นัฐพล ทาบรรหาร. 2553 : สัมภาษณ์)

“...จากการรวบรวมเอกสารในวันนี้ก็ได้ครบทุกรายการ เหลือเพียงแต่การสรุปนำเสนอสั้นๆ คิดว่าจะนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์...”

(ทรงเดช โรจนกร. 2553 : สัมภาษณ์)

“...นอกจากเราจะเตรียมเอกสาร หลักฐาน หรือร่องรอยการปฏิบัติงานแล้ว คงจะต้องสรุปเป็นเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้คนอื่น ๆ ได้รับทราบเช่นแผ่นพับ...”

(จำไพ โศภกรม. 2553 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการสังเกตการดำเนินการจัดกิจกรรม บรรลุเป้าหมายคือ ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความสามารถ เข้าใจสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางในการพัฒนา มีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนา มีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

1.4 ชั้นสะท้อนผล (Reflection)

การสะท้อนผลในการพัฒนา ที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บข้อมูลจากการสังเกต สัมภาษณ์ และสำรวจ ปრაกฏผลดังนี้

1.4.1 การศึกษาและการเตรียมการ

มีการแต่งตั้งคณะทำงานซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เสียสละ ท้วมเททั้งร่างกายและแรงใจ และเวลาในการร่วมทำงานได้อย่างมีคุณภาพ ผู้ร่วมวิจัยภายในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของการประกันคุณภาพ การศึกษามากขึ้น คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง ด้วยความเข้าใจ และมุ่งมั่นมากขึ้้น มีการกำหนดรูปแบบหรือระบบประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดทั้ง สร้างสื่อ คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1.4.2 การวางแผนงานประกันคุณภาพการศึกษา

1) การจัดทำข้อมูลพื้นฐานและสารสนเทศทางการศึกษา มีข้อมูลด้าน บุคลากรด้านผู้เรียน มีข้อมูลระดับสถานศึกษา ข้อมูลรายบุคคล รายวิชา และรายฝ่าย มีระบบ จัดเก็บข้อมูลที่ชัดเจน สะดวกต่อการค้นหา

2) การจัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การกำหนด เกณฑ์และระดับคุณภาพของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ผู้ร่วมวิจัย ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำ และพิจารณา และได้ประชุมชี้แจงให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและเผยแพร่สร้างความ เข้าใจ ความตระหนัก ความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงานแก่ผู้เกี่ยวข้อง

3) การจัดทำธรรมนูญสถานศึกษา การจัดทำธรรมนูญสถานศึกษา ผู้ร่วมวิจัย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการพิจารณา และให้ความเห็นชอบ

4) การจัดทำแผนปฏิบัติการ แผนปฏิบัติการประจำปี มีความสอดคล้องกับธรรมนูญสถานศึกษา มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและกลยุทธ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ ความเห็นชอบและให้การรับรองแผนปฏิบัติการประจำปี

5) โครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ต้องการปรับปรุง มี การกำหนดวางแผนร่วมกัน เกี่ยวกับรูปแบบ กิจกรรม โดยตอบสนองต่อตัวชี้วัดของมาตรฐาน ที่ต้องการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4.3 การนำแผนงานประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้

ขั้นการนำแผนงานประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ ทบทวนสร้างความเข้าใจร่วมกันและพัฒนาบุคลากร ก่อนนำไปใช้ การประกันคุณภาพ การศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการบริหารและมีการนิเทศ กำกับติดตาม จึงทำให้

การดำเนินการเป็นไปตามแผนโดยไม่หยุดชะงักเมื่อมีปัญหา แก้ปัญหาโดยการประชุมระดมสมอง ควบคู่กับการนิเทศภายในเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

1.4.4 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

มีการแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบและประเมินผล มีการกำหนดแนวทางและแนวปฏิบัติในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจให้คณะกรรมการสามารถดำเนินการตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษาตามกำหนดเวลา สามารถดำเนินการเก็บข้อมูลได้ทุกมาตรฐาน และสรุปรายงานผลการตรวจสอบได้ตามกำหนดเวลา

ส่วนที่ 2 การดำเนินการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา หลังการประเมินภายนอก รอบที่ 2 ของโรงเรียนหนองหัวช้าง

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยเปรียบเทียบตามสภาพความเป็นไปได้และความเป็นจริงที่ได้รับข้อมูลในชั้นเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เกณฑ์การประเมินความสำเร็จ บรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีผลการดำเนินการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 14 ผลการประเมินหลังการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนหนองหัวช้าง

รายการ	สภาพหลังดำเนินงาน		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. การมีส่วนร่วมของบุคลากรของโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.79	0.43	ดีมาก
2. การมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.64	0.50	ดีมาก
3. การนำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.57	0.51	ดีมาก
4. คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.43	0.51	ดี

รายการ	สภาพหลังดำเนินงาน		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
5. ระบบสารสนเทศเป็นปัจจุบันสอดคล้องกับภารกิจ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.43	0.51	ดี
6. การบริการด้านข้อมูลสารสนเทศมีความสะดวกและรวดเร็ว	3.43	0.51	ดี
7. การจัดระบบข้อมูล สารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.43	0.51	ดี
8. กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ที่ชัดเจน ในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา	3.71	0.47	ดีมาก
9. กำหนดปฏิทินการติดตาม นิเทศ ตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	3.86	0.36	ดีมาก
10. กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนมีการตรวจสอบ การปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนด	3.71	0.47	ดีมาก
11. การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ	3.50	0.52	ดีมาก
12. จัดให้มีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา	3.57	0.51	ดีมาก
13. ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ความถนัดตามมาตรฐานการเรียนรู้	3.57	0.51	ดีมาก
14. นักเรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุป ความคิดอย่างเป็นระบบและมีความคิดแบบองค์รวม	3.29	0.47	ดี
15. นักเรียนมีทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและ คิดไตร่ตรอง	3.07	0.27	ดี
16. นักเรียนมีทักษะในการคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ	3.29	0.61	ดี
17. นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านสนใจแสวงหาความรู้ จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว	3.43	0.51	ดี
17. นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้ จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว	3.43	0.51	ดี

รายการ	สภาพหลังดำเนินงาน		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
18. นักเรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สนุกกับการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	3.64	0.50	ดีมาก
19. นักเรียนสามารถใช้ห้องสมุด ใช้แหล่งเรียนรู้และสื่อต่าง ๆ ทั้งภายในและนอกสถานศึกษา	3.71	0.47	ดีมาก
20. การนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.50	0.52	ดีมาก
21. การเขียนรายงาน แสดงหลักฐาน ข้อมูลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน	3.57	0.51	ดีมาก
22. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและทบทวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม	3.71	0.47	ดีมาก
23. พัฒนาเครื่องมือระบบการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.79	0.43	ดีมาก
24. นำผลการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษามาเป็นข้อมูลพื้นฐานแล้วนำข้อมูลย้อนกลับไปพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.71	0.47	ดีมาก
25. การกำกับ ติดตาม ควบคุม ดูแลการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.71	0.47	ดีมาก
ภาพรวม	3.56	0.28	ดีมาก

จากตารางที่ 14 สภาพหลังการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนหนองหัวช้าง มีการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยพิจารณาจากรายการประเมินจำนวน 25 รายการ พบว่า สภาพหลังการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พิจารณาเป็นรายข้อโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก และโดยภาพรวมอยู่ระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.56)

ดังนั้น สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหนองหัวช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ผู้วิจัยได้พิจารณาในช่วงหลังการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยพิจารณาตามกรอบ คือ

1. การศึกษาและการเตรียมการ
2. การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. การนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปใช้
4. การตรวจสอบและทบทวน

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

หลังดำเนินงาน

1. การศึกษาและการเตรียมการ ครูได้ศึกษาแนวคิด รูปแบบ วิธีการประกันคุณภาพการศึกษา มีส่วนร่วมในการเตรียมการ เกิดความรู้ความเข้าใจตระหนักในคุณค่าและความสำคัญ

2. การวางแผนงานประกันคุณภาพการศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน โดยมุ่งเน้นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีส่วนร่วมในการจัดทำและพิจารณาและเผยแพร่สร้างความเข้าใจ ความตระหนัก ความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงาน

3. การนำแผนงานประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ โรงเรียนทบทวนสร้างความเข้าใจร่วมกันและพัฒนาบุคลากรก่อนนำไปใช้ และมีกิจกรรม การนิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง

4. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติ มีการประชุมชี้แจง เก็บข้อมูลในทุกมาตรฐาน

ดังนั้น สภาพการประกันคุณภาพการศึกษาหลังดำเนินงานนั้น อยู่ในระดับดีมากในทุกๆระยะที่ได้ดำเนินงาน

ตารางที่ 15 ผลการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา หลังการประเมินภายนอก รอบที่ 2 ของโรงเรียนหนองหัวช้าง

มาตรฐานระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ผลการประเมิน คุณภาพรอบสอง		ผลการพัฒนา คุณภาพ		หมายเหตุ
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ	
มาตรฐานด้านผู้เรียน					
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์	2.57	พอใช้	3.21	ดี	
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการ เรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	2.71	พอใช้	3.57	ดีมาก	
มาตรฐานด้านครูผู้สอน					
มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการ จัดการเรียนการสอนอย่างมี ประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.67	พอใช้	3.54	ดีมาก	

จากตารางที่ 15 พบว่า มาตรฐานที่ต้องพัฒนา คือมาตรฐานที่อยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 3 มาตรฐาน ซึ่งประกอบด้วย ด้านผู้เรียนมีจำนวน 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 4 (ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์) และมาตรฐานที่ 6 (ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง) ด้านครูผู้สอนมี 1 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 9 (ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ) หลังจากที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแล้ว มาตรฐานที่ 4 ได้ค่าเฉลี่ย 3.21 ระดับคุณภาพ ดี มาตรฐานที่ 6 ได้ค่าเฉลี่ย 3.57 ระดับคุณภาพ ดีมาก และมาตรฐานที่ 9 ได้ค่าเฉลี่ย 3.54 ระดับคุณภาพ ดีมาก โดยภาพรวมอยู่ระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และได้รับการตรวจประเมินของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 1

ผลปรากฏว่า ได้รับการประเมินให้ผ่านการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐาน จากรายงานการประเมินผลคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY